

Seminarium w Warszawie

2015-08-04

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 28 czerwca 2010 r. w Warszawie rozpoczęła cykl seminariów dla dziennikarzy na temat obszarów Natura 2000, zrównoważonego rozwoju i ocen oddziaływania na środowisko. Kolejne spotkania odbyły się w Gdańsku i Krakowie (wrzesień), w Poznaniu (październik) i we Wrocławiu (listopad).

W warszawskim seminarium wzięło udział blisko 30 dziennikarzy reprezentujących różnorodne media: radio, telewizję, prasę, media internetowe - i to nie tylko o profilu ekologicznym, ale i technicznym oraz samorządowym.

Dzięki finansowemu wsparciu programu szkoleń ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ok. 130 dziennikarzy z całej Polski miało możliwość poszerzyć swoją wiedzę, a także - w części warsztatowej - uzyskać odpowiedzi na wiele pytań i wyjaśnić wątpliwości. A pytań, wątpliwości i kontrowersji dotyczących Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest niemało.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 korzeniami sięga 1992 r. Jej celem jest ochrona zagrożonych składników różnorodności biologicznej państw Unii Europejskiej. Opiera się na dwóch dyrektywach: ptasiej i siedliskowej. Sieć obejmuje ochroną nie tylko rzadkie i ginące gatunki czy siedliska - w skali Europy - ale również siedliska powszechnie jeszcze występujące, charakterystyczne dla 9 regionów biogeograficznych - alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego - obejmującego Azory i Wyspy Kanaryjskie, - śródziemnomorskiego, stepowego i czarnomorskiego, które bez takiej ochrony wkrótce mogłyby zniknąć. Każde państwo miało obowiązek utworzenia obszarów zgodnie z określoną ogólnie listą referencyjną siedlisk i gatunków. Wyznaczenie obszarów Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w Polsce praktycznie zakończono.

Obecnie sieć Natura 2000 w Polsce obejmuje ok. 20% powierzchni kraju i trwają zaawansowane prace nad opracowaniem planów zadań ochronnych, bez czego nie będzie możliwe prawidłowe zarządzanie tymi obszarami.

Oceny oddziaływania na środowisko, wykonywane oczywiście nie tylko w związku z istnieniem obszarów Natura 2000, są ważnym instrumentem prewencyjnym, pozwalającym zapobiec powstawaniu strat w środowisku przyrodniczym. W odniesieniu do sieci umożliwiają rozpoznanie ewentualnych zagrożeń i uniknięcie ich w sytuacjach, gdy planowane inwestycje lub działalność gospodarcza mogłyby znacząco wpłynąć na gatunki i siedliska w obszarach naturalnych. Ocenę oddziaływania na środowisko nie zawsze trzeba przeprowadzać, natomiast trzeba podkreślić, że w przypadkach wątpliwych należy się kierować zasadą przezorności: jeżeli nie jest pewne, czy przedsięwzięcie może mieć na przyrodę znaczący wpływ czy nie, to należy założyć, że będzie miało i ocenę przeprowadzić.

Art. 34 ustawy o ochronie przyrody daje możliwość wykonania potencjalnie szkodliwej dla obszaru naturalnego inwestycji pod warunkiem, że zostanie udokumentowany brak innej możliwości (alternatywnego, korzystniejszego dla środowiska wariantu inwestycji), a za wykonaniem planowanych działań stoi nadrzędny interes publiczny. Wtedy jednak niezbędne jest wykonanie tzw. kompensacji przyrodniczych, czyli - w najszerszym rozumieniu - naprawienie szkód, np. przez odtworzenie w innym, specjalnie wyznaczonym miejscu zagrożonego siedliska, zalesienie, rekultywację gleb czy stworzenie ostoi dla zwierząt. I trzeba to zrobić przed rozpoczęciem inwestycji.